

Anna Bielewicz-Dubiec

ORCID: 0000-0001-9044-8359

Akademia im. Jakuba z Paradyża
w Gorzowie Wielkopolskim

Świadek z paskiem. Kto na nie zapracował? Analiza wyników w nauczaniu zdalnym i stacjonarnym na przykładzie Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Kornela Makuszyńskiego w Skwierzynie

Streszczenie

W niniejszym artykule przedstawiono analizę wyników nauczania zdalnego i stacjonarnego w Szkole Podstawowej w Skwierzynie na przestrzeni lat 2019-2021. Rozważania dotyczące problemu ściągania stanowią pierwszą część skryptu; druga przedstawia i opisuje badanie przeprowadzone w oparciu o wyniki w nauce, polegające na analizie sprawozdań z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły, którą dopełnia ankieta przeprowadzona wśród uczniów klas 5-8. Przedstawiono w niej nastawienie uczniów do ściągania.

Słowa kluczowe: świadectwo, nauczanie zdalne, ściąganie, szkoła podstawowa, Skwierzyna

Ostatnie dwa lata w szkolnictwie to wyzwanie nie tylko dla nauczycieli, ale także dla uczniów i ich rodziców. W dobie pandemii koronawirusa i nauki zdalnej uczniowie znaleźli różne sposoby na uzyskanie lepszych ocen.

Uczniowie ściągali zawsze i mieli na to różne sposoby. Karteczki schowane w piórniku, podpowiedzi napisane na rękach, a w ostatnich latach – ukryte telefony. Od kiedy nauka przeniosła się do Internetu i tradycyjne sprawdziany są zastępowane przez te zdalne, dzieci i młodzież mają znacznie więcej możliwości na szukanie pomocy przy rozwiązywaniu testów. Współczesne metody ściągania polegały m.in. na kupowaniu rozwiązanych testów za kilkadziesiąt złotych.

Jedną z przyczyn, która powoduje ściąganie, tkwi w systemie skali ocen. Wysokie oceny są dla uczniów ważne z punktu widzenia społecznego, dają uznanie u rodziców, kolegów i nauczycieli. Nauczyciele oczekują od uczniów używania

bardzo specyficznego (podręcznikowego) języka, który jest trudny do zrozumienia, zapamiętania i nienaturalny w użyciu. Na podstawie wcześniejszych doświadczeń uczniowie mają pewne przekonania i stereotypy na swój temat (np.: nie jestem humanistą itp.), nie wierzą więc w sens nauki danego przedmiotu. Uczniowie są otoczeni dużą liczbą bodźców, które mocniej przyciągają ich uwagę i zaangażowanie. W rzeczywistości mają zbyt dużo obowiązków. Wielu uczniów oprócz 7 lekcji dziennie w szkole ma zajęcia popołudniowe, np. dodatkowy angielski czy matematykę, a do tego dochodzą często zajęcia sportowe, tenis, balet, jazda konna, piłka nożna i to co najmniej dwa razy w tygodniu. Z punktu widzenia ucznia trudno tu znaleźć czas dla siebie, czas na odpoczynek.

W szkołach sprawdziany są zapowiadane z dwutygodniowym wyprzedzeniem, ilość sprawdzianów jest ograniczona do trzech w tygodniu, a kartkówek do 3 dziennie. Taki stan rzeczy, biorąc pod uwagę liczbę szkolnych przedmiotów i tygodniowy plan lekcji, prowadzi do tego, że uczniowie często zaczynają się uczyć w ostatniej chwili, czyli na dzień przed zapowiedzianym sprawdzianem, a to z kolei przekłada się na osiągnięte wyniki. W takiej sytuacji umiejętność ściągania może znacząco je podnieść.

Dodatkowo ściąganie może być również pewną ekscytującą przygodą. Zastosowanie odpowiednich metod wymaga nie lada kreatywności. W swojej pracy dydaktycznej stosowałam różne formy aktywowania uczniów, proponowałam im na przykład formę kontrolowanego ściągania w trakcie pracy klasowej – przez 35 minut uczniowie pisali samodzielnie, a 5 minut przed końcem pracy mogli zajrzeć do swoich notatek czy podręcznika. Okazywało się wówczas, że uczniowie świetnie poszukiwali informacji, a o to przecież chodzi. Ci, którzy się przygotowali, wiedzieli, gdzie zajrzeć. Ci, którzy się nie przygotowali, nie byli w stanie wykorzystać danego im czasu. W opisanym przypadku problemem nie jest samo ściąganie, a jego cel/przyczyna: ma ono na celu przypomnienie sobie zapomnianej partii materiału czy też może jest to stan permanentny – po co się uczyć, skoro można ściągnąć?; po co pracować, jeśli można wykazać się sprytem?

Analiza problemu podjętego w temacie wymaga omówienia przebiegu procesu nauczania w klasach 4-8 / 5-8 w czasie pandemii:

- **12.03.2020 (r. szk. 2019/2020)** zamknięto szkoły. W początkowym założeniu miało to trwać przez okres dwóch tygodni. Od kwietnia 2020 r. w szkole, w której przeprowadzono w/w badanie, nauczyciele, korzystając z platformy edukacyjnej Librus, zaczęli wysyłać uczniom tematy lekcji,

notatki i zadania do samodzielnego wykonania, stan ten trwał do końca roku szkolnego.

- **1.09.2020 r., w roku szkolnym 2020/2021**, uczniowie powrócili do szkoły, by 26.10.2020 r. ponownie przejść na zdalne nauczanie, które trwało do maja 2021 r. W tym okresie lekcje online prowadzone były na platformie ZOOM i trwały po 30 minut.
- **w roku szkolnym 2021/2022 od 1.09.** nauka odbywała się w trybie stacjonarnym. Tylko przez krótki okres, od 20.12.2021 do 21.02.2022, zajęcia prowadzono zdalnie.

Pierwsze efekty wzrostu średniej ocen w Szkole Podstawowej w Skwierzynie można było zaobserwować w czerwcu 2021 r. podczas spotkania, na jakie co roku Burmistrz Miasta Skwierzyny zaprasza absolwentów szkół ze średnią powyżej 5,0. W czasie zdalnego nauczania liczba zaproszonych absolwentów wyraźnie wzrosła: w roku szkolnym 2019/2020 z 15,73% na 20% uczniów (w tym roku szkolnym nauczanie zdalne odbywało się od marca 2020 r. do końca roku szkolnego); natomiast w roku szkolnym 2020/2021 średnią ocen powyżej 5,0 osiągnęło już 35,11%.

Ten fakt stał się inspiracją do dalszej analizy wzrostu średniej ocen i jego przyczyn w Szkole Podstawowej w Skwierzynie. Poniższa tabela przedstawia uczniów – absolwentów ze średnią powyżej 5,0.

Tabela 1. Zestawienie prymusów w latach 2019-2021

Rok szkolny	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Ilość uczniów / wszyscy uczniowie	14/89	15/75	33/94
%	15,73 %	20 %	35,11 %
Forma nauczania	Stacjonarne	Od marca do końca roku szkolnego w 8 klasie	Od marca do końca roku szkolnego w 7 klasie Od października do końca maja w 8 klasie
Średnia najwyższa	6,0	6,0	5,89
Średnia najniższa	5,0	5,0	5,0
Średnia ocen	5,52	5,46	5,36

Źródło: opracowanie własne.

Można byłoby zakładać, iż taki wzrost liczby prymusów przełoży się na wynik egzaminu ósmoklasisty, który uczniowie piszą pod koniec nauki w szkole podstawowej. Wyniki egzaminów zewnętrznych są mierzone w skali staninowej. Skala staninowa stosowana w pomiarze dydaktycznym odpowiada nam na pytanie, jaką

pozycję zajmuje wynik osiągnięty przez ucznia/absolwenta na tle wyników osiągniętych przez całą badaną populację. Skala staninowa wprowadza 9 przedziałów wyników. Poniższa tabela określa, jaka wyrażona procentowo liczba wyników uszeregowanych rosnąco zawiera się w określonym przedziale.

Tabela 2. Skala staninowa

Nazwa stanina	Przedziały wyników wyrażone w %	Procent wyników zawarty w przedziale
1 – najniższy	poniżej 4	4
2 – bardzo niski	4-10	7
3 – niski	11-22	12
4 – niżej średni	23-39	17
5 – średni	40-59	20
6 – wyżej średni	60-76	17
7 – wysoki	77-88	12
8 – bardzo wysoki	89-95	7
9 – najwyższy	powyżej 95	4

Źródło: https://uczniowie.oke.poznan.pl/cms,772,co_to_sa_skale_staninowe_...htm [dostęp: 01.03.2022].

Tabela 3. Wyniki egzamin ósmoklasisty Szkoły Podstawowej w Skwierzynie w latach 2019-2021

Przedmiot	2019			2020			2021		
	Uzyskany wynik	Stanin	Przedział staninowy	Uzyskany wynik	Stanin	Przedział staninowy	Uzyskany wynik	Stanin	Przedział staninowy
język polski	57,68	4	56-60	50,92	3	48-52	49	3	49-52
matematyka	36,80	4	35-39	38,63	4	37-41	39	4	37-41
język angielski	49,02	4	45-50	41,06	4	40-46	54	4	52-58

Źródło: opracowanie własne.

Analiza wyników egzaminu na przestrzeni ostatnich trzech lat nasuwa wnioski, że wzrost liczby prymusów wśród absolwentów nie przełożył się na wyniki egzaminu zewnętrznego.

Język polski

Stanin 3. w roku szkolnym 2019/20 oraz stanin 3. w roku 20/21 i w tym roku wynik kształtuje się blisko dolnej granicy przedziału staninu 3., mimo że odsetek prymusów wyniósł 35% uczniów – absolwentów.

Matematyka

Na wyniki z matematyki nie miało to znaczącego wpływu, kształtują się one w dolnym przedziale 4. stanina.

Język angielski

Wynik z ostatnich trzech lat mieści się w 4. staninie, lecz głębsza analiza wykazuje lekki spadek z górnej granicy (prawie 5. stanin) 4. stanina w 2019 r. do dolnej granicy 4. stanina w 2021 r. Niestety wynik staninowy szkoły podczas zdalnego nauczania nie wzrósł.

Kolejny punkt analizy to rozkład ocen, z ostatnich 5 lat, uzyskanych przez uczniów SP w Skwierzynie.

Tabela 4. Rozkład ocen rocznych z 4 ostatnich lat szkolnych

	6	5	4	3	2	1
2017/18	12 %	31 %	23 %	17 %	15 %	1,7 %
2018/19	20 %	31 %	23,4 %	15,2 %	9,6 %	0,8 %
2019/20	24 %	26 %	24 %	16 %	9 %	0,8%
2020/21	30,6	25,07	21,5	13,9	8,4	0,04

Źródło: opracowanie własne.

Analiza wyników wskazuje na zauważalny wzrost ocen celujących. Podczas zdalnego nauczania w latach 2019-2021 ich odsetek wzrósł z 12% (przed nauczaniem zdalnym) do 30% pod koniec zdalnego nauczania, po którym należało oczekiwać wysokich wyników egzaminów zewnętrznych.

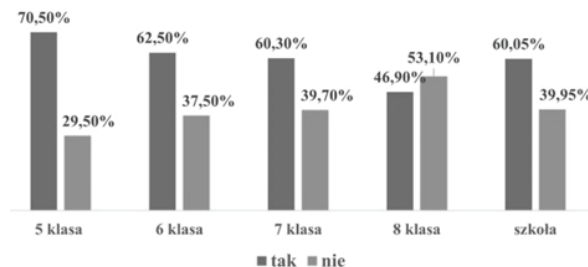
Tabela 5. Średnie oceny według klas na przestrzeni ostatnich 4 lat szkolnych

	2020/21	2019/20	2018/19	2017/18
Klasy 4	5	4,72	4,74	4,72
Klasy 5	4,41	4,68	4,64	4,43
Klasy 6	4,6	4,48	4,43	4,23
Klasy 7	4.14	4,30	3,68	3,75
Klasy 8	4,22	3,76	3,71	-
Średnia szkoły	4,47	4,39	4,31	4,25

Źródło: opracowanie własne.

Analogicznie do wzrostu dobrych ocen (i spadku słabych ocen) wzrosła średnia szkoły z 4,25 do 4,47. Wyniki te prowadzą do wniosków, iż proces nauczania nie był tak skuteczny, jak to odzwierciedlają oceny. W poszukiwaniu przyczyny przeprowadzono ankietę wśród uczniów szkoły podstawowej.

W lutym 2022 r. w czasie nauczania zdalnego ponownie została przeprowadzona anonimowa ankieta w formie online wśród 403 uczniów Szkoły Podstawowej w Skwierzynie. Wzięli w niej udział uczniowie klas 5-8, którzy, będąc w klasach 4-7, wyraźnie podnieśli średnią swoich ocen. Ankieta składała się z 12 pytań (8 zamkniętych i 4 otwartych). Wśród pytań zamkniętych przeważały pytania jednokrotnego wyboru, wyjątek stanowiło pytanie nr 11 z możliwością wielokrotnego wyboru. Pytanie nr 1 (pytanie zamknięte jednokrotnego wyboru): Czy w zeszłym roku szkolnym miałeś/miałaś świadectwo z paskiem?.

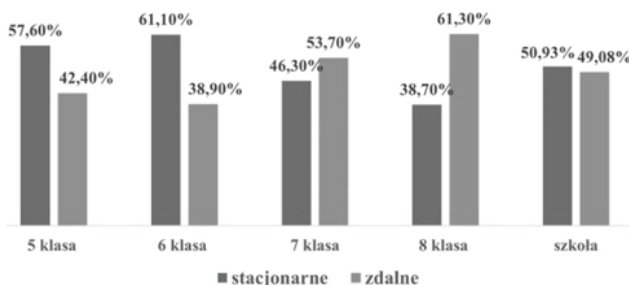

Wykres 1. Świadectwo z paskiem

Źródło: opracowanie własne.

Najwyższy odsetek uczniów ze świadectwem z wyróżnieniem/ paskiem dotyczył uczniów klas 5. Zauważalna jest tu zależność: im starsi uczniowie, tym mniej świadectw z paskiem. Może to wynikać z faktu, że w starszych klasach jest więcej przedmiotów i więcej nauki i występuje słabsza motywacja do nauki, która wraz z dłuższą nauką w szkole spada. Im dłużej uczniowie uczęszczają do szkoły, tym bardziej są nią zmęczeni / znudzeni.

Drugie pytanie (zamknięte jednokrotnego wyboru) miało wyjaśnić, którą formę edukacji wolą uczniowie. Brzmiało ono: Jaką formę nauczania wolisz?.

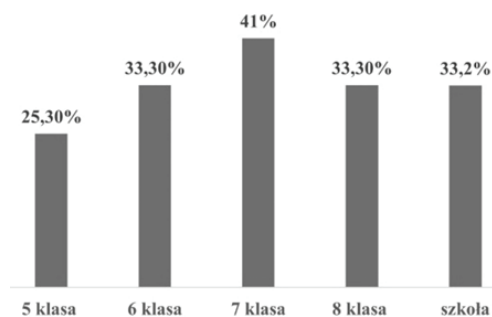
Wykres 2. Zdalne czy stacjonarne nauczanie?

Źródło: opracowanie własne.

Wyniki wykazały, iż starsi uczniowie zdecydowanie opowiadali się za nauczaniem zdalnym, natomiast średnia szkoły wskazała zrównoważone wyniki: 51% uczniów opowiedziało się za nauką w trybie stacjonarnym, natomiast 49% za nauczaniem zdalnym.

W kolejnym pytaniu uczniowie mieli podać, w jaki sposób zmieniły się ich oceny podczas zdalnego nauczania: Czy Twoje oceny podczas zdalnego nauczania: polepszyły się, pogorszyły się, czy zostały na tym samym poziomie?

Wykres przedstawia procentowy wynik z podziałem na klasy dla odpowiedzi ankietowanych: polepszyły się.

Wykres 3. Oceny polepszyły się

Źródło: opracowanie własne.

Wynika z niego, że w każdym roczniku średnia ocen wyraźnie wzrosła. Najlepszymi wynikami (wzrost o 41% u 1/3 ankietowanych) mogli pochwalić się uczniowie obecnych klas siódmych.

Wykres przedstawia procentowy wynik ankietowanych z podziałem na klasy do odpowiedzi: pogorszyły się.

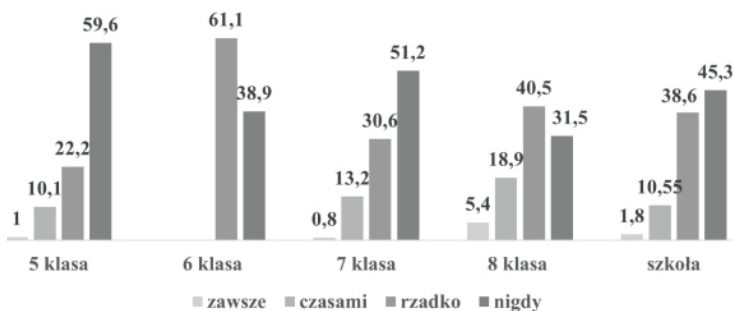

Wykres 4. Oceny pogorszyły się

Źródło: opracowanie własne.

Średnio u 7% badanych uczniów w czasie nauki zdalnej oceny się pogorszyły. W największym stopniu, bo 10-11%, zjawisko to dotknęło uczniów obecnych klas 5. i 6., które w zeszłym roku szkolnym realizowały program klas 4. i 5. Wyniki te wskazują, że prawdopodobnie młodsi gorzej sobie radzili w czasie nauki zdalnej lub też nie radzili sobie z problemami technicznymi pojawiającymi się w trakcie zajęć online. Najlepiej pod względem ocen poradzili sobie starsi uczniowie.

Pytanie nr 4 (zamknięte, jednokrotnego wyboru) dotyczyło zjawiska tzw. ściągania: Czy przy nauczaniu stacjonarnym podczas pisania sprawdzianów / kartkówki ściągasz (jak sytuacja na to pozwoli)? Uczniowie mogli wybrać spośród jednej z czterech podanych odpowiedzi: zawsze, czasami, rzadko, nigdy lub zapisać swoją odpowiedź.

Wykres 5. Ściąganie – nauczanie stacjonarne – wynik procentowy

Źródło: opracowanie własne.

Analiza uczniowskich odpowiedzi ponownie wykazała zależność, że im starszy uczeń, tym częściej ściąga: 5,4% zawsze, 18,9% czasami. Średnie wyniki dla szkoły plasują się następująco: 1,8% uczniów ściąga zawsze, prawie 11% czasami, 38,6% rzadko, a 45,3% nigdy. Wynika z nich, że ściąganie, niezależnie od formy prowadzenia zajęć, jest w szkole powszechne.

Kilku uczniów skorzystało z możliwości podania innej odpowiedzi. I tak w 5. klasach 7 osób podało następujące odpowiedzi:

- bardzo rzadko (2 x);
- darzyło mi się raz w życiu (2x);
- nie;
- zgapiałam tylko raz;
- rzadko, ale jak muzyka czy tam jakieś inne przedmioty takie luźniejsze, to tak.

Jeden uczeń z 6. klasy napisał: bardzo rzadko.

Wśród uczniów klasy 7. pięć osób skorzystało z innej odpowiedzi:

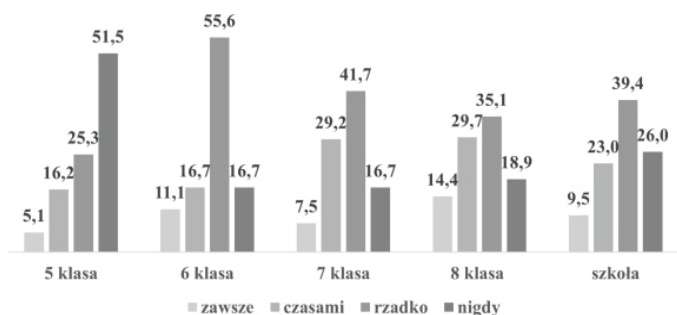
- wolę nie mówić;
- raz ściągałam;
- prawie zawsze;
- czasami robię sobie ściągę, ale to tylko z tego, czego nie rozumiem;
- chyba że nauczyciel pozwoli pisać sprawdzian z zeszytem lub podręcznikiem.

Również w 8. klasach kilkoro uczniów zapisało własną odpowiedź:

- gdy jest za dużo do nauki z danego przedmiotu;
- często;
- jak się uda;
- zależy od czasu, jak mi dadzą 3 kartkówki w dniu i pytają, to trzeba na coś zrobić.

Analogicznie do pytania 4. skonstruowano pytanie 5., które dotyczyło nauczania zdalnego.

Pytanie 5.: Czy przy nauczaniu zdalnym podczas pisania sprawdzianów / kartkówek ściągasz?

Wykres 6. Ściąganie – zdalne nauczanie – wynik procentowy

Źródło: opracowanie własne.

Analogicznie do ściągania podczas nauki stacjonarnej widać, że im starszy uczeń, tym częściej ściąga. Analiza uśrednionych wyników dla szkoły wykazała: 9,5 (1,8) % uczniów ściąga zawsze; prawie 23 (11) % czasami; 39,4 (38,6) % rzadko; a 26 (45,3) % nigdy.

W tym pytaniu była również opcja podania własnej odpowiedzi:

5. klasy:

- tylko raz lub dwa razy;
- bardzo rzadko;

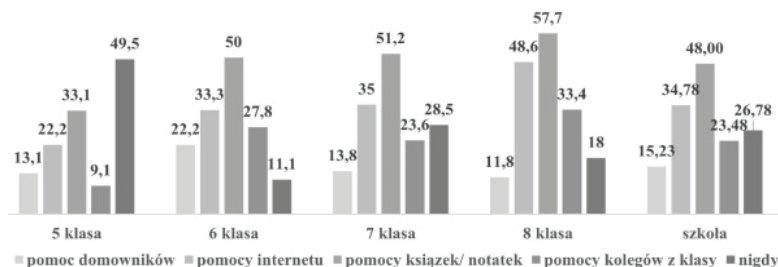
6. i 7. klasy: brak.

8. klasy: kiedy nic nie umiem, ale to rzadko, ponieważ się uczę. Ale jak jest okazja, to tak.

Pytanie nr 6 (zamknięte wielokrotnego wyboru) odnosiło się do form pomocy, z jakiej uczniowie korzystali, podchodząc do różnych form sprawdzania wiedzy: Czy podczas zdalnego nauczania przy pisaniu sprawdzianów / kartkówkek korzystałeś/ nie korzystałeś z: Uczniowie mogli wskazać kilka odpowiedzi spośród podanych lub podać własną odpowiedź. Do wyboru było:

- pomocy domowników (rodzic, rodzeństwo);
- pomocy Internetu;
- pomocy notatek / książek;
- pomocy kolegów z klasy (chat, messenger);
- nigdy nie korzystałem/korzystałam z pomocy.

Uczniowie mogli wskazać kilka odpowiedzi spośród podanych lub podać własną odpowiedź.

Wykres 7. Forma ściągania

Źródło: opracowanie własne.

Odpowiedzi na pytanie nr 6 pokazują, że tylko 27% uczniów podczas zdalnej nauki nie ściągało. Najpopularniejszym źródłem szukania odpowiedzi są, według ankietowanych, książki/notatki. Na drugim miejscu, z wynikiem 35%, uplasował się Internet. 24% ankietowanych korzystało podczas pisania sprawdzianów/karkówek z pomocy kolegów z klasy. Tylko w 15% przypadków korzystano z pomocy domowników. Uczniowie, którzy skorzystali z udzielenia odpowiedzi własnej, pisali:

5. klasy:

- kiedy nie wiedziałam, to pomagały mi osoby z klasy;
- bardzo rzadko korzystam z zeszytu;
- uczyłem się, ale czasami patrzyłem w notatkę.

7. klasy: – raz z książki :);

– czasem z (pomocy) mamy, ale naprawdę chyba raz lub dwa.

Po przeanalizowaniu ankiety nasuwają się następujące wnioski:

- Nauczanie zdalne w SP w Skwierzynie nie było skuteczne, na co wskazują wyższe wyniki uzyskiwane przez uczniów podczas egzaminów zewnętrznych w innych szkołach.
- Uczniowie tej szkoły osiągają lepsze wyniki w czasie nauki stacjonarnej.
- Uczniowie się nie uczyli.
- Uczniowie nie pracowali uczciwie.
- Nie było efektywnej kontroli nauczyciela nad postępami w nauce uczniów.
- Uczniowie korzystali z pomocy innych źródeł w trakcie sprawdzania wiedzy.
- Krótsze lekcje doprowadziły do ograniczania omawianego na zajęciach materiału.
- Zabrakło czasu na powtórzenia.

Wnioski wynikające z przedstawionych badań, będących próbą opisanego zagadnienia: *Świadectwo z paskiem. Kto na nie zapracował?*, a także próbą odpowiedzi na pytanie: dlaczego uczniowie ściągają, można w pewnej mierze zilustrować przysłowiem Okazja czyni złodzieja lub też słowami Cycerona: **O tempora, o mores!** (O czasy, o obyczaje!).

Kiedyś jedynym źródłem wiedzy był nasz rozum, a uczenie się opierano na przekazie wiedzy encyklopedycznej. Wiedza jest w dzisiejszych czasach dostępna na kliknięcie, dzięki czemu uczenie wiedzy encyklopedycznej staje się marnowaniem czasu.

W systemie szkolnym największym problemem jest utrwalanie tejże właśnie wiedzy, którą łatwo zapisać na ściągę, ale trudniej wykorzystać w praktyce. Problemem jest również ogromna ilość materiału, którą nauczyciele mają do przekazania, a uczniowie do przyswojenia. W wielu przypadkach ściąganie jest skutkiem braku czasu na rzetelne przygotowanie się do każdego sprawdzianu.

Jakiś czas temu popularna była opinia, że samo przygotowanie ściąg pozwala utrwalić wiedzę, przez co może pomóc uczniowi w nauce. Jednak od kiedy gotowe ściągi można wydrukować z Internetu, nie czytając ich wcześniej, ściąganie nie niesie żadnych pozytywnych wartości. Ściąganie było, jest i zdecydowanie będzie obecne w szkolnictwie. Uczniowie dopasowali formę ściągania do obecnych warunków techniczno-informatycznych.

Bibliografia

1. Bauer J., *Prinzip Menschlichkeit – Warum wir von Natur aus kooperieren*, Berlin 2014.
2. Franken R., *Psychologia motywacji*, Gdańsk 2006.
3. Heckhausen H., *Motivation und Handeln*, Berlin 2006.
4. Heckhausen J., Heckhausen H., *Motivation und Handeln*, Berlin 2010.
5. Hobmair H., *Pädagogik, Psychologie für die berufliche Oberstufe*, Troisdorf 1998.
6. Kuhl J., *Motivation und Persönlichkeit. Interaktionen psychischer Systeme*, Göttingen 2001.
7. Pyżalski J., Merez D., *Psychospołeczne warunki pracy polskich nauczycieli. Pomiędzy wypaleniem zawodowym a zaangażowaniem*, Kraków 2010.
8. Pyżalski J., Plichta P., *Wychowanie i kształcenie w erze cyfrowej*, Łódź 2013.
9. Rheinberg F., *Motivation*, Stuttgart 2006.
10. Stanowski M., *Poradnik mentora*, Warszawa 2017.
11. Stanowski M., *Teoria w pigułce*, Warszawa 2017.
12. Sprawozdanie dyrektora Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Kornela Makuszyńskiego w Skwierzynie ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego z roku szkolnego 2018/2019.
13. Sprawozdanie dyrektora Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Kornela Makuszyńskiego w Skwierzynie ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego z roku szkolnego 2019/2020.
14. Sprawozdanie dyrektora Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Kornela Makuszyńskiego w Skwierzynie ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego z roku szkolnego 2020/2021.
15. https://uczniowie.oke.poznan.pl/cms,772,co_to_sa_skale_staninowe_....htm

Certificate with a stripe. Who earned it? Analysis of the results in remote and stationary teaching on the example of the Primary School with Integration Branches for them Kornel Makuszyński in Skwierzyna**Abstract**

In this article, he presents an analysis of the results of remote and stationary teaching at the Primary School in Skwierzyna over the years 2019-2021. Considerations regarding the problem of downloading constitute the first part of the script; the second presents and describes a study conducted on the basis of school results, consisting in the analysis of reports from the pedagogical supervision of the school headmaster, which will be completed by a survey conducted among students of grades 5-8. It describes students' attitudes about cheating.

Keywords: certificate, distance learning, downloading, Primary School, Skwierzyna